

Nova knjiga Silvija Vuletića: JAVNI DISKURS – Izazovi suvremenog zdravstva

Luka Kovačić

Za vrijeme 3. Hrvatskog kongresa preventivne medicine i unapređenja zdravlja s međunarodnim sudjelovanjem 9. – 12. listopada 2014. godine u Vinkovcima predstavljena je knjiga JAVNI DISKURS – Izazovi suvremenog zdravstva urednika profesora emeritusa Silvija Vuletića. Knjigu je izdala Škola narodnog zdravlja „Andrija Štampar“ Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu.

To je druga knjiga, nakon knjige Qualia javnog zdravstva objavljene prije godinu dana, kako je profesor Vuletić motivirao desetak suradnika da prikažu, analiziraju i raščlane nekoliko važnih pitanja javnog zdravstva. Sam urednik napisao je dva priloga: Teorijski okvir javnozdravstvenog diskursa i Stogodišnji diskurs Andrije Štampara.

U Predgovoru urednik pojašnjava pojam javnog diskursa. Slijedom jezičnih objašnjenja i definicije riječi diskurs urednik zaključuje da se javnozdravstveni diskurs može opisati kao raspravu, debatu i raščlanjivanje izvjesnog javnozdravstvenog problema, koji se ostvaruje dijalogom s najčešće različitim tumačenjima i interesima. Može se reći da je javni diskurs interpretacija realnog problema. Francuski filozof Michel Foucault, koji se bavio pojmom diskursa, tvrdi da svaki diskurs ima komponente suprotstavljanja i moći te da se javni diskurs često politizira. Za javno zdravstvo je to i razumljivo, jer javno zdravstvo ili javnozdravstvena medicina nije samo biomedicinska nego i društveno politička disciplina, gdje je moć ideologije i politike uvijek prisutna.

Prvi prilog napisao je sam urednik, profesor emeritus Silvija Vuletić. U njemu daje teorijski okvir javnozdravstvenog diskursa. Navodi da se u hrvatskom zdravstvu već duže vrijeme snažno odigrava javni diskurs o dva pitanja, o zdravstvenom sustavu i njegovu funkcioniranju, posebno organiziranju bolničke i izvanbolničke zdravstvene zaštite i rezistentnost na preventivno djelovanje i teško usvajanje zdravih navika u populacijskim skupinama. Hrvatski i globalni diskurs vodi se o privatno liberalnoj i javno socijalnoj zdravstvenoj zaštiti. Trenutno se u Hrvatskoj odigravaju dva javna diskursa: o uvođenju zdravstvenog odgoja, posebno četvrtog modula, u kurikulum osnovnog i srednjeg obrazovanja, i drugi o značenju i definiciji bračne zajednice.

Prilozi pojedinih autora obuhvaćaju više tema o kojima se raspravljalo zadnjih godina: **Mediji i zdravlje – mogu li novinari i doktori zajedno** (autori Tea Vukušić Rukavina, Ognjen Brborović i Mario Harapin);

Udaljavamo li se od objedinjene primarne zdravstvene zaštite? (autorica Biserka Bergman Marković);

Elektronički zdravstveni zapis ili zdravstveni karton na nekonvencionalnom mediju (autorica Josipa Kern);

Razvoj farmakovigilancije – od paradigme nuspojave do nove fronte javnozdravstvenog djelovanja (autorica Adriana Andrić);

Centralizacija-decentralizacija zdravstvenog sustava (autor Aleksandar Džakula);

Nejednakosti u zdravlju – javni diskurs u Međimurskoj županiji (autorica Renata Kutnjak Kiš);

Stogodišnji diskurs Andrije Štampara (autor Silvije Vuletić);

Tko je kriv što mladi (sve više) piju (autorica Dijana Uvodić Đurić);

Moj diskurs sa županijskom politikom (autorica Sonja Grozić Živolić);

Rezultati javnog diskursa o palijativnoj skrbi u Međimurskoj županiji (autorica Elizabeta Najman Hižman).

Prilozi u ovoj knjizi na sažet i zanimljiv način prikazuju važna javnozdravstvena pitanja o kojima se raspravljalo i još uvijek raspravlja, olakšavaju stvaranje stavova i upućuju javnozdravstvene i druge stručnjake na moguća i odgovarajuća rješenja.